

MÜCEVHER TAŞLARI

Öğr. Gör. Gülten Gönen

Doğal Ss Taşları

Taklit Ss Taşları

Yapay Ss Taşları

DOĞAL SÜS TAŞLARI

Doğal Süstaşları Oluşumunda insan eli değmemiş, yer kabuğunun doğal gelişimi sürecinde oluşmuş malzemelerdir.

Doğal süstaşları, gerçekte yer kabuğunu oluşturan katı malzemelerin belirli özelliklere sahip seçkin örnekleridir. Yer kabuğunu oluşturan katı malzemeler başlıca 4 grupta toplanır.

1. Elementler
2. Mineraller
3. Kayalar
4. Organik kökenli malzemeler

Taklit Süs Taşları Ve Yapay Süs Taşları

Taklit Süstaşları Kıymetli taşları taklit etme gayreti uzun zamandan beri mevcuttur. Taklit süstaşları için yüksek kırılma indisine sahip kurşun yada silis camından yararlanılmıştır.

Bütün bu taklitlerin renkleri süs taşlarınıninkine benzemesine karşın, diğer fiziksel özellikleri özellikle sertlik ve parlaklığı yeterli derecede taklit edilememiştir.

Yapay Süs Taşları

Doğal mineral kökenli süstaşlarını birebir benzerlerinin laboratuvar ortamında imal edilmiş türlerine verilen isimdir.

Bunların doğal eşdeğerlerinden tek farkı zaman ve mekandır. 19. yy'ın başlamasıyla, madensel taşların süs eşyası olarak kullanılması ve bunlara sahip olma arzusu, doğada bulunan kristal ve madensel taşların gerçek benzerlerini üretme gayretleri daha titizlikle sürdürülmektedir.

Çoğunlukla kıymetli taşlar sentetik olarak üretilmekte ve bu taşların bazılarının doğal nitelikleri bile bilinmemektedir.

Sentetik taşların ticari önemi bu taşların kesilebilecek oranda büyük olmaları ve dahası da madenlerden elde edilemeyenlerden daha ucuz olmasındandır.

Bunlar:

(1) *Güzellik ve estetik görünüm:* Her ne kadar göreceli bir kavramsa da taşın temiz, şeffaf, çekici renkli olmasıdır,

(2) *Dayanıklılık ve ender bulunma:* Bu kavram sertlik, kırılganlık, darbelere ve dış etkenlere dayanım gibi özelliklerle açıklanır. Bir objeyi değerli kılan onun az rastlanır olmasıdır. Örneğin binlerce karatlık elmas üretimi içerisinde sadece bir kaç yüz karatı pembe elmadır. Dolayısıyla bir pembe elmanın değeri sıradan bir elmanın binlerce katıdır.

Bu temel kriterlerin dışında taşınabilirlik, kesilebilme, parlatılabilme, ışık yansıtma, ışık kırma, şekillendirmeye uygunluk, bünyesinde safsızlıklar içermeye gibi bazı özelliklerde taşların değerlerini belirleyen ve artıran diğer unsurlardır.

Kıymetli ve yarı kıymetli taşların hepsi kendilerine ilişkin bazı özelliklere ve güzelliklere sahiptirler. Hatta fosiller bile süsleme malzemesi olarak kullanılmaktadır.

KAYNAKÇA

Temur. Y, Seminer; Süs Taşları ,MTA Orta Anadolu II. Bölge Müdürlüğü, Konya ,
SDUGEO e-dergi

<https://www.eskapas.com.tr/category/ozel-ilgi-alani-turlari/gemoloji/>

<https://www.maden.itu.edu.tr/muze/sustaslari.htm>

<https://circlelove.co/yari-degerli-ve-degerli-tas-cesitleri-ve-ozellikleri/>

<http://www.birdamlasu.com/gmislemgormustaslar.htm>

<http://www.mineralagat.com/lapidary/degerli-ve-yari-degerli-taslarin-olusumu>